
STRESZCZENIE

Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest tożsamość regionalna współczesnego społeczeństwa Katalonii. W rozprawie omówiono tematykę regionalizmu i tożsamości, przedstawiono specyfikę regionu hiszpańskiej Katalonii, a także przedstawiono i omówiono wyniki badań empirycznych dotyczących kwestii tożsamości regionalnej społeczeństwa Katalonii.

Dążenia do autonomii regionalnych występują w krajach wielonarodowych, gdzie obserwuje się zwiększenie samodzielności gospodarczej, politycznej oraz kulturowej obszarów terytorialnych należących do danego państwa. Regionalizm tworzy możliwość autonomii regionów współdziałających w ramach państwa, stwarzając warunki samorozwoju terytorialnego, w który nie ingeruje państwo, jeśli odbywa się on zgodnie z prawem.

Kwestia regionalizmu odgrywa istotną rolę w życiu współczesnego społeczeństwa hiszpańskiego. Obejmuje ona obszary polityczne, gospodarcze oraz kulturowe. Regionalizm hiszpański w ostatnich trzydziestu latach miał duży wpływ na stosunek do regionalizmów w wielu krajach Europy, gdzie był oceniany pozytywnie. Współcześnie jednak obserwuje się także negatywne skutki regionalizmu, które prowadzą do naruszenia jedności państwa. Jednym z regionów Hiszpanii walczącym o swoją suwerenność jest Katalonia. Ze względu na intensywność działań społecznych, obszar ten został wybrany jako przedmiot badań rozprawy doktorskiej.

Głównym celem rozprawy doktorskiej jest przybliżenie zależności pomiędzy społeczeństwem a regionalizmem, tożsamością jednostkową, a tożsamością społeczną, odnoszących się do regionu oraz współzależności kulturowych i politycznych w dążeniach regionalnych. Dysertacja ma na celu dostarczenie uporządkowanej wiedzy dotyczącej obszarów regionalizmu i tożsamości, a także na ich podstawie próby analizy tożsamości regionalnej. Zamysłem autora jest zobrazowanie zjawiska tożsamości regionalnej na podstawie literatury, teorii i badań naukowych.

Przesłanki skłaniające podjęcie problematyki tematu badawczego to dynamiczne zmiany sytuacji społecznej, odnoszącej się do regionalizmu Katalonii. Działania społeczne

w wymienionym wyżej obszarze są wzmożone na przestrzeni ostatnich lat, a sytuacja polityczna Katalonii zmienia się wraz z walką o suwerenność.

Dysertacja może dostarczyć wartościowych informacji dla dziedziny Socjologii związanych z przemianami tożsamości społecznej, a także przybliżyć zjawisko tożsamości regionalnej na podstawie społeczeństwa, które jest przykładem silnych dążeń regionalnych. Znaczenie wyników przeprowadzonych badań empirycznych może być cenne dla działań regionalnych każdego państwa, weryfikacji pozytywnych i negatywnych aspektów tożsamości regionalnej, a także działań gospodarczych, ekonomicznych jak i politycznych bazujących na rozwoju regionalnym danego państwa. Zbadanie wybranej tematyki ukazuje ciekawe zjawiska społeczne, a analiza i problematyka badań wnosi cenne obserwacje zachowań społecznych dla dziedziny Socjologii.

Problem badawczy, wokół którego skupia się rozprawa doktorska, dotyczy czynników, które wpływają na dążenia regionalne społeczeństwa Katalonii. Istotą przedmiotu badań jest motywacja i cel dążeń regionalnych, a także identyfikacja kulturowo-regionalna społeczeństwa katalońskiego. Celem pracy doktorskiej jest wskazanie najważniejszych czynników, które wpływają na poczucie tożsamości katalońskiej i dążenia regionalne społeczeństwa Katalonii.

Praca doktorska jest pracą teoretyczno-empiryczną. Na podstawie badań podjętych w rozprawie doktorskiej, porównane zostały opinie społeczne i zagadnienia związane z poruszonym problemem. Przedmiotem formalnym dysertacji jest analiza socjologicznej koncepcji tożsamości. Przedmiotem materialnym są dane dotyczące tożsamości regionalnej. Dzięki zebranemu materiałowi przedstawiono problem z perspektywy ogólnej i uporządkowano treści zgodnie z planem rozprawy.

W dysertacji wykorzystana została metoda analityczno-syntetyczna, która pozwoliła na szczegółową analizę problemu badawczego oraz zweryfikowanie go w aspekcie teoretycznym. Połączenie literatury przedmiotu, teorii, badań i wniosków, tworzy kompletny obraz badanego problemu. W pracy doktorskiej wykorzystane zostały badania jakościowe w oparciu o „Teorię ugruntowaną”, dzięki której proces porządkowania i zbierania danych, ułatwił systematyczną analizę oraz weryfikację zgromadzonego materiału w sposób „porównawczy”. Zastosowanie teorii ugruntowanej w badaniach naukowych, pomogło prawidłowo porządkować dane oraz analizować je na bieżąco, a także dostosować charakter badań do rozwijanej teorii. Do metod i technik badawczych, wykorzystanych w pracy naukowej, należy wywiad pogłębiony, przegląd prasy i mediów. Narzędziami badawczymi, jakimi posłużono się w rozważaniach

naukowych są: dyspozycja osobista, scenariusz wywiadu, artykuły prasowe. Jako materiały pomocnicze, wykorzystane zostały statuty regionalne Katalonii i ich analiza.

W pracy doktorskiej wykorzystana została literatura zarówno krajowa jak i zagraniczna. Wykorzystano aktualne publikacje, które odpowiadają poruszonym kwestiom. Posłużono się także dotychczas opracowanymi wynikami badań dotyczącymi wybranej problematyki, przeprowadzonymi zarówno w kraju jak i za granicą.

Niniejsza dysertacja składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów oraz zakończenia. Treści zawarte w dysertacji zostały podzielone w uporządkowanej kolejności, aby systematycznie przechodzić od zagadnień ogólnych do szczegółowych. Na początku rozprawy zawarte zostały zagadnienia dotyczące tematu pracy naukowej, następnie przedstawiona tematyka odniosła się do zagadnień skoncentrowanych na konkretnych przykładach poruszonego tematu.

Wstęp pracy doktorskiej ma na celu przedstawienie przedmiotu dysertacji oraz ogólną charakterystykę poszczególnych zagadnień zawartych w pracy naukowej. Pytania badawcze, tezy i hipotezy przybliżają cel przeprowadzonych badań naukowych i ich założeń. We wstępie omówiona została charakterystyka metodologii, jaką posłużono się w rozprawie naukowej. Wymieniona została także przykładowa literatura, wykorzystana w napisaniu części teoretycznej rozprawy doktorskiej.

Rozdział pierwszy „Regionalizm” poświęcony został podstawowym zagadnieniom związanym z regionalizmem. Zawarte w nim zostały definicje i charakterystyka regionalizmu, różnicująca podłoża jego występowania. Omówione zostały również różne ujęcia zjawiska. Pierwsza część rozprawy doktorskiej jest także wprowadzeniem do tematyki regionalizmu hiszpańskiego. Niezbędne jest omówienie istoty działań regionalnych, mówiąc o Katalonii i jej dążeniach do niepodległości.

Kolejny rozdział pracy naukowej zatytułowany „Tożsamość jako czynnik warunkujący regionalizm”, prezentuje charakterystykę ogólną problematyki „tożsamości”. Ukazanie różnych wymiarów zjawiska, pozwala sklasyfikować ujęcie tożsamości, odnoszące się do poczucia odrębności regionalnej. Związek tożsamości z regionalizmem umożliwia identyfikację społeczną, związaną z miejscem zamieszkania. Jeśli poczucie utożsamienia się jest silne, może napędzać procesy regionalistyczne, powstawanie ruchów społecznych oraz wszelkie działania związane z zachowaniem kultury i tradycji regionalnej.

Trzecia część rozprawy doktorskiej pod tytułem „Rys historyczny regionalizmu hiszpańskiego”, poświęcona została opisowi najważniejszych wydarzeń historycznych Hiszpanii. Jednym z elementów wpływających na istnienie regionalizmu, jest czynnik historyczny. To on warunkuje tradycję i wartości, o które walczą ruchy regionalne. Dzięki znajomości zjawisk historycznych, można zrozumieć specyfikę powstawania państw czy regionów oraz poznać mechanizm tworzenia społeczeństwa. Na podstawie wydarzeń historycznych, w pracy naukowej, przedstawiony został podział regionalny Hiszpanii oraz scharakteryzowany każdy jej region.

Rozdział czwarty dysertacji „Katalonia jako przykład regionu o silnym poczuciu tożsamości”, odnosi się do specyfiki regionu katalońskiego i jego społeczeństwa. W tej części pracy omówione zostały czynniki, wpływające na poczucie tożsamości regionalnej Katalończyków. Analizując wybrany region, omówiona została jego przestrzeń polityczna, ustrój, a także aspekty ekonomiczne i kulturowe. Charakterystyka Katalonii pozwala na przybliżenie problematyki regionalizmu na tle Hiszpanii. W związku z tym, że jest to teren o najbardziej wzmoczonych ruchach niepodległościowych, warto poznać całą specyfikę regionu.

Ostatnia część rozprawy doktorskiej pod tytułem „Tożsamość regionalna Katalończyków”, poświęcona została badaniom naukowym. Wykorzystane metody badawcze, takie jak wywiad pogłębiony i przegląd artykułów prasowych, pozwoliły na analizę wybranego problemu badawczego oraz weryfikację słuszności tez i hipotez postawionych na wstępie pracy naukowej. Przeprowadzone badania naukowe mają na celu ustalenie motywacji społeczeństwa katalońskiego wobec dążeń regionalnych. Uzyskane wyniki pozwoliły na uporządkowanie czynników, które mają największy wpływ na poczucie tożsamości regionalnej społeczeństwa Katalonii.

Zakończenie pracy doktorskiej podsumowuje zebrany materiał naukowy i wyniki badań jakościowych, w odniesieniu do zamierzonego celu powstania rozprawy doktorskiej. Uwagi końcowe zawarte w dysertacji, mają na celu wyrażenie opinii autora na temat przeprowadzonych badań i ich rezultatów.

Lektura niniejszej pracy pozwoli nie tylko na zapoznanie się z naukową problematyką przedmiotu, ale także badaniami empirycznymi dotyczącymi kwestii tożsamości regionalnej. Dzięki połączeniu zagadnień teoretycznych z wiedzą praktyczną czytelnik pracy doktorskiej będzie mógł zgłębić omawianą problematykę na podstawie także własnych obserwacji i wniosków.